

Η Ελευθεροτυπία - Σάββατο 5 Νοεμβρίου 1983

ΕΠΕΤΕΙΑΚΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ ΜΑΣ

ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΝΟΣ

Ο προστάτης των προσφύγων

Η Αγία μας εκκλησία, γιορτάζει στις 6 του Νιόβρη κάθε χρόνο τη μνήμη του Αγίου Δημητριάνου, Επισκόπου των Χύτρων. Τη μέρα αυτή οι κάτοικοι της Κυθρέας και της γύρω περιοχής, γιόρταζαν με μεγάλη ευλάβεια και μεγάλη υπερηφάνεια - γιατί ένας άγιος άνθρωπος, αγωνιστής, τίμιος και ηρωϊκός, γεννήθηκε, έζησε και μεγαλούργησε στην κωμόπολη τους - τη μνήμη του Αγίου τους.

Στις γραμμές που ακολουθούν θα αναφερθούμε στη ζωή και το έργο του Αγίου Δημητριάνου, για να παραδειγματιστούμε όλοι μας κι ειδικά εμείς οι πρόσφυγες από την Αγία ζωή του, τα σκληρά παλέμματα του, την αντοχή και την καρτερία της προσφυγιάς και τους λαμπρούς αγώνες του Αγίου για την επιστροφή στα πατρογονικά σπίτια.

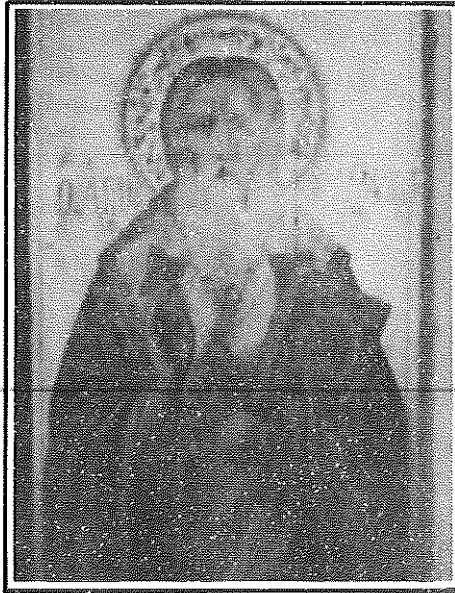
Ο Άγιος Δημητριάνος γεννήθηκε στο χωριό Συκά - τοποθεσία κοντά στο σημερινό Παλαϊκυθρο - την εποχή που στην Κων/πολη βαίλευε ο αυτοκράτορας Θεόφιλος (829-842) μ.Χ. Ο πατέρας του Αγίου ήτανε ιερέας κι η μητέρα του μια πιστή και θεοφοβούμενη γυναίκα. Από πολύ μικρός διακρινόταν για τις χριστιανικές του αρετές και όλοι οι χωριανοί του, τον καμάρωναν και τον αγαπούσαν.

Όταν ο Δημητριάνος έγινε 15 χρόνων οι γονείς του, τον έπεισαν να παντρευτεί. Ο νέος, παρά τις αντιρρήσεις του, δέχτηκε και νυμφεύτηκε μια πολύ φρόνιμη και ενάρετη κόρη. Τρεις μήνες όμως ύστερα από το γάμο του, η γυναίκα του πέθανε. Ύστερα από τη δοκιμασία αυτή ο Δημητριάνος αποφάσισε να ακολουθήσει το μοναχικό βίο.

Στην Κυθρέα, κοντά στις πλαγές του Πενταδάκτυλου, ήτανε το μοναστήρι του Αγίου Αντωνίου. Σε αυτό έσπευσε ο Δημητριάνος μετά τον πρόωπο θάνατο της συζύγου του. Οι πατέρες της Μονής, που τον ήξεραν από προηγούμενες επισκέψεις, με μεγάλη χαρά τον δέχτηκαν. Εκεί στη Μονή, ο Άγιος Δημητριάνος διαβάζει και μελετά συνέχεια και ξεχωρίζει ανάμεσα στους άλλους: στα γράμματα, στην τέχνη, τη σοφία, στο λόγο.

Όλοι τον αγαπούν στο μοναστήρι κι όσοι έτυχε να τον γνωρίσουν μιλάνε όλοι για την

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΤ. ΠΕΤΑΖΗ
Φοιτητή Νομικής

αξία του.

Με την αυτοκυριαρχία του, τη βαθιά του ταπεινοφροσύνη και τον αγιασμό του σώματος χαριτώθηκε από νωρίς με το χάρισμα το θαυματουργό. Με την προσευχή του επιτυγχάνει να θεραπεύσει κάθε αρρώστια και να αποδιώκει με την προσταγή τα δαιμόνια. Η φήμη του προσελκύει καθημερινά πλήθος από επισκέπτες στη Μονή που έρχονται να ακούσουν τα λόγια του και να λάβουν τη θεραπεία τους.

Η ευσέβεια και η αρετή του, μα και τα πολλά θαύματα που έκαμνε με τη χάρη του Θεού, τράβηξαν και την προσοχή του τότε επισκόπου της Κυθρέας του Ευσταθίου, που τον κάλεσε κοντά του και τον χειροτόνησε ιερέα.

Στη νέα του θέση ο Δημητριάνος αποδείχθηκε ικανότατος και πολυτιμότετος βοηθός και συνεργάτης του επισκόπου Ευσταθίου. Μα η όμορφη ζωή του μοναστηριού τον τραβού-

σε. Γι' αυτό ύστερα από χρόνια πέτυχε με τις ικεσίες του να συγκινήσει τον ευλαβή επίσκοπο του και να πάρει από αυτόν την άδεια να ξαναγυρίσει στο αγαπημένο του μοναστήρι.

Όταν έφθασε εκεί, βρήκε τους μοναχούς να κλαίνε το θάνατο του ηγουμένου τους. Σαν τον είδαν το πρόσωπο τους φωτίσθηκε από παρηγοριά κι η καρδιά τους σκίρτησε από ελπίδα. Με παρακλήσεις έπεσαν στα πόδια του και με σεβασμό του ζήτησαν να αποδεχθεί να γίνει ο διάδοχος του, ο πατέρας και προστάτης τους. Αν και απέφυγε ο Δημητριανός τα αξιώματα και το θρόνο, εν τούτοις χάριν των αγαπητών του συμμοναστών, δέχθηκε να αναλάβει την επιστοασία της Μονής, στην εξυπηρέτηση της οποίας αφιέρωσε όλες του τις δυνάμεις.

Το ζηλευτό έργο της Μονής ήρθε να διακόψει ο θάνατος του Αρχιεπισκόπου της Κωνσταντίας κι η μετάθεση σ' αυτόν του επισκόπου της Κυθρέας του Αγίου Ευσταθίου. Ο θρόνος της Κυθρέας που κενώθηκε έπρεπε να βρει τον κατάλληλο αντικαταστάτη. Κλήρος και λαός στράφηκαν τώρα στον Δημητριανό και τον κάλεσαν να διαδεχθεί τον ιερό Ευστάθιο στο θρόνο των Χύτρων (της Κυθρέας).

Η φυσική αποστροφή του προς τα μεγάλα αξιώματα, τον έκαναν να φύγει κρυφά από τη Μονή και όπως μας λέει ο βιογράφος του «καταλαβών τα βορειότερα μέρη του όρους, τόπον αποκρυφής εαυτώ περιεσκόπει, το της αρχιερωσύνης φεύγων «εγχείρημα». Με τη βοήθεια κάποιου επιστήθιου φίλου, του Παύλου, στον οποίο είχε φανερώσει το σκοπό του, προχώρησε σε μια σπηλιά κοντά στη θάλασσα κι εκεί αποκρύφθηκε. Ύστερα από λίγο καιρό οι άνθρωποι του Αρχιεπισκόπου που τον ανακάλυψαν, τον κάλεσαν να τους ακολουθήσει στην Κωνσταντία. Ο Άγιος Δημητριανός παρά τη θέληση του παρουσιάστηκε στον Αρχιεπίσκοπο Ευστάθιο, ο οποίος και τον χειροτόνησε Επίσκοπο Χύτρων σε ηλικία 56 χρονών.

Επί χρονικό διάστημα μιας εικοσιπενταετίας ο Δημητριανός εποίμανε την Επισκοπή Χύτρων και αναδείχθηκε υπέροχος Ιεράρχης. Οι χήρες, τα ορφανά, οι αδικούμενοι βρίσκαν συμπάρσταση. Μεριμνήσε για τους πεινασμένους, τους φτωχούς, τους φυλακισμένους. Η φήμη του σαν θαυματουργού εξαπλώθηκε παντού.

Στα τελευταία χρόνια της ζωής του, ο Δημητριανός δοκίμασε θλίψεις, λύπες και ταλαιπωρία χάριν του ποιμνίου του.

Γύρω στα 911-912 μ.Χ. θάρβαρα στίφη Αράβων με αρχηγό ένα αρνησίθρησκο Έλληνα που ονομαζόταν Δαμιανός, αφού λεηλάτησαν

τις παράλιες πόλεις της Κύπρου προχώρησαν στο εσωτερικό και έφθασαν στους Χύτρους. Οι κάτοικοι παρά τη σθεναρή αντίσταση, στο τέλος όμως υπέκυψαν στη δυναμική υπεροχή των επιδρομένων. Οι θάρβαροι επιδρομείς κατέστρεψαν το βασίλειο των Χύτρων, έσφαξαν αθώους νέους, γέροντες, γυναίκες και νήπια ακόμα. Βίασαν γυναίκες, άρπαξαν περιουσίες και κατέκαψαν τα σπίτια. Στο τέλος αφού πήραν αρκετά λάφυρα και πλήθος από αιχμαλώτους ξεκίνησαν για τη Βαβυλώνα, τη σημερινή Βαγδάτη. Αλήθεια 1000 χρόνια αργότερα ακριβώς τα ίδια πράττει ο Αττίλας.

Ο Άγιος Δημητριανός «ιδίους όμμασι και μετά πόνου ψυχής» είδε την απεριγράπτη τραγωδία στην Επισκοπή του. Αναστέναζε και «δάκρυσι πολλοίς τον του Θεού επεκλειτό έλεον, εις ανάρρυσιν της υπό λύκων διεσπαρμένης και διεφθαρμένης ποιμνης» του.

Ο γέροντας ιεράρχης δεν έχασε την πίστη και την ελπίδα του.

Παρά την προχωρημένη ηλικία του (ήταν 80 χρονών) ακολουθεί το ποιμνίο του με την απόφαση ή να συμμαρτυρήσει τα δεινά των απαχθέντων Κυπρίων και να παρηγορήσει αυτούς ή να τους απολυτρώσει και να τους επανάφέρει στην πατρίδα.

Αφού έφθασε στη Βαβυλώνα της Μεσοποταμίας ζήτησε αμέσως και πέτυχε να παρουσιασθεί ενώπιον του αρχηγού των Αράβων. Σε τούτον με δάκρυα περιέγραψε τη ληστρική επιδρομή, που έγινε εναντίον της Κύπρου από τον εξωμότη Δαμιανό και ζήτησε την απελευθέρωση τους.

Ο άρχοντας των Αράβων συγκινήθηκε με τα δάκρυα και τις ικεσίες του Δημητριανού και εξεπλήρωσε την παράκληση που του ζητήθηκε. Διέταξε αμέσως την απολύτρωση των άδικα αιχμαλωτισθέντων και την απόδοση σε αυτούς των αρπαγέντων. Κι έτσι ο Δημητριανός τους επανέφερε όλους στην πατρίδα.

Ο σεβάσμιος γέροντας λίγο καιρό μετά την επιστροφή του πέθανε σε ηλικία 81 ετών, στις 6 Νοεμβρίου του 915 μ.Χ μετά από ποιμαντορία 25 ετών και 40 ετών ασκητική ζωή. Για τις μεγάλες υπηρεσίες του προς την εκκλησία, κατετάχθη δίκαια και επάξια μεταξύ των μεγάλων Αγίων της Κύπρου.

Τα Άγια Λείψανα του, που πριν από την τουρκική εισβολή φυλάσσονταν στην εκκλησία της Παναγίας Χαρδακιώτισσας, της Κυθρέας, κατόρθωσε να τα διαφυλάξει από τα χέρια των θαρβάρων, ο άξιος ιερέας της εκκλησίας Παπά Κώστας Παπαναστασίου και έτσι σήμερα βρίσκονται ασφαλισμένα στην ελεύθερη Κύπρο.